PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2023/900

od 25. travnja 2023.

o uspostavi istraživačke infrastrukture za aerosole, oblake i plinove u tragovima (ACTRIS ERIC)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2023) 2646)

(Vjerodostojan je samo tekst na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, finskom, francuskom, grčkom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, rumunjskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 723/2009 od 25. lipnja 2009. o pravnom okviru Zajednice za Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC) ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 1. točku (a),

budući da:

(1) Austrija, Belgija, Bugarska, Cipar, Češka, Danska, Finska, Francuska, Italija, Norveška, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Španjolska i Švedska podnijele su Komisiji zahtjev u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 723/2009 za uspostavu istraživačke infrastrukture za aerosole, oblake i plinove u tragovima (ACTRIS ERIC) („zahtjev"). Švicarska je priopćila svoju odluku da u početku sudjeluje u ACTRIS ERIC-u kao promatrač.

(2) Podnositelji zahtjeva složili su se da će Finska biti država članica domaćin ACTRIS ERIC-a.

(3) Uredba (EZ) br. 723/2009 uključena je u Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru (EGP) Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 72/2015 ([2]).

(4) Komisija je u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 723/2009 procijenila zahtjev i zaključila da on ispunjava uvjete utvrđene u toj uredbi. Tijekom procjene Komisija je prikupila mišljenja neovisnih stručnjaka u području utjecaja aerosola, oblaka i plinova u tragovima na Zemljinu klimu, kvalitetu zraka, ljudsko zdravlje i ekosustave.

(5) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem odbora osnovanog člankom 20. Uredbe (EZ) br. 723/2009,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Uspostavlja se istraživačka infrastruktura za aerosole, oblake i plinove u tragovima (ACTRIS ERIC).

2. Temeljni elementi Statuta ACTRIS ERIC-a iz članka 6. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 723/2009 navedeni su u Prilogu.

([1]) SL L 206, 8.8.2009., str. 1.

([2]) Odluka Zajedničkog odbora EGP-a br. 72/2015 od 20. ožujka 2015. o izmjeni Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u, o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda [2016/755] (SL L 129, 19.5.2016., str. 85.).

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Kraljevini Belgiji, Republici Bugarskoj, Češkoj Republici, Kraljevini Danskoj, Saveznoj Republici Njemačkoj, Kraljevini Španjolskoj, Francuskoj Republici, Talijanskoj Republici, Republici Cipru, Republici Austriji, Republici Poljskoj, Rumunjskoj, Republici Finskoj, Kraljevini Švedskoj, Kraljevini Norveškoj i Švicarskoj Konfederaciji.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. travnja 2023.

Za Komisiju
Mariya GABRIEL
Članica Komisije

PRILOG

TEMELJNI ELEMENTI STATUTA ACTRIS ERIC-a

1. **Ime**

(članak 1. Statuta ACTRIS ERIC-a)

Istraživačka infrastruktura za aerosole, oblake i plinove u tragovima (ACTRIS) u skladu s Uredbom (EZ) br. 723/2009 osniva se kao konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC) pod nazivom „ACTRIS ERIC”.

2. **Zadaće i aktivnosti**

(članak 2. Statuta ACTRIS ERIC-a)

1. Cilj je ACTRIS-a proizvodnja visokokvalitetnih integriranih skupova podataka u području znanosti o atmosferi i pružanje usluga, uključujući pristup platformama opremljenima instrumentima, za konkretne znanstvene i tehnološke potrebe.

2. Glavna je zadaća ACTRIS ERIC-a uspostaviti distribuiranu istraživačku infrastrukturu i upravljati njome te koordinirati strateški i financijski razvoj te dugoročni rad ACTRIS-a.

3. Kako bi ispunio svoju glavnu zadaću i u skladu s pravilima utvrđenima ovim Statutom, ACTRIS ERIC obavlja sljedeće aktivnosti:

   (a) koordinira i prati odgovarajuće pružanje podataka iz nacionalnih infrastruktura;

   (b) koordinira i prati aktivnosti u središnjim infrastrukturama i njihove strategije razvoja usluga;

   (c) osigurava otvoren i pravodoban pristup podacima i podatkovnim proizvodima ACTRIS-a putem podatkovnog centra;

   (d) upravlja fizičkim i daljinskim pristupom tematskim centrima, podatkovnim centrima i nacionalnim infrastrukturama.

4. ACTRIS ERIC može obavljati i sljedeće aktivnosti:

   (a) promicati ACTRIS u znanstvenim zajednicama, privatnom sektoru i široj javnosti;

   (b) primjenjivati društvene i tehnološke novosti povezane sa zadaćom i aktivnostima iz članka 2. stavaka 2. i 3. Statuta;

   (c) osmišljavati zajedničke aktivnosti sa skupinama korisnika, uključujući industriju;

   (d) promicati prijenos znanja na industriju, društvo i tvorce politika;

   (e) usklađivati rad ACTRIS-a s nacionalnim prioritetima i strategijama;

   (f) promicati resurse ACTRIS-a za potrebe obrazovanja i osposobljavanja;

   (g) surađivati i osiguravati interoperabilnost s drugim istraživačkim infrastrukturama u povezanim i komplementarnim poljima;

   (h) poticati osposobljavanje, informiranje i međunarodnu suradnju;

   (i) kao partner koji prima ili pruža financijska sredstva sudjelovati u znanstvenim istraživanjima koja su relevantna za njegovu zadaću; i

   (j) obavljati druge povezane aktivnosti potrebne za ispunjavanje njegovih ciljeva.

5. ACTRIS ERIC svoju glavnu zadaću obavlja na nekomercijalnoj osnovi. Ne dovodeći u pitanje pravila o državnim potporama ACTRIS ERIC može obavljati ograničene gospodarske djelatnosti pod uvjetom da su usko povezane s njegovom glavnom zadaćom i da ne ugrožavaju njezino ostvarenje. ACTRIS ERIC odvojeno bilježi troškove i prihode od svojih gospodarskih djelatnosti i za njih naplaćuje tržišne cijene ili, ako se one ne mogu utvrditi, ukupne troškove plus razumnu maržu. Prihod ostvaren na temelju tih ograničenih gospodarskih djelatnosti ACTRIS ERIC upotrebljava za bolje ispunjavanje svoje zadaće.

3. **Lokacija i zakonsko sjedište**

(članak 3. Statuta ACTRIS ERIC-a)

1. ACTRIS ERIC je distribuirana istraživačka infrastruktura sa zakonskim sjedištem u Helsinkiju (Finska) i glavnim uredima u Finskoj i Italiji.

2. Distribuirana istraživačka infrastruktura uključuje podatkovni centar, tematske centre i nacionalne infrastrukture smještene u različitim zemljama. Podatkovni centar, tematski centri i nacionalne infrastrukture povezani su s ACTRIS ERIC-om na temelju sporazuma sklopljenih s organizacijama u kojima se nalaze ti objekti.

4. **Trajanje i likvidacija**

(članak 4. Statuta ACTRIS ERIC-a)

1. ACTRIS ERIC osniva se na neodređeno vrijeme, pri čemu se ne dovode u pitanje odredbe o likvidaciji ERIC-a.

2. O likvidaciji ACTRIS ERIC-a odlučuje Glavna skupština u skladu s člankom 18. stavkom 8. Statuta.

3. Sredstva preostala nakon podmirenja dugovanja ACTRIS ERIC-a raspodjeljuju se među članovima, stalnim promatračima i promatračima razmjerno njihovim godišnjim doprinosima ACTRIS ERIC-u, osim ako se Glavna skupština dogovori drukčije.

4. Bez nepotrebnog odgađanja nakon donošenja odluke o likvidaciji, a u svakom slučaju u roku od deset dana nakon donošenja te odluke, ACTRIS ERIC o tome izvješćuje Europsku Komisiju. Bez nepotrebnog odlaganja, a u svakom slučaju u roku od deset dana nakon završetka postupka likvidacije, ACTRIS ERIC o tome izvješćuje Europsku komisiju.

5. ACTRIS ERIC prestaje postojati na dan kad Europska komisija objavi odgovarajuću obavijest u *Službenom listu Europske unije*.

5. **Odgovornost i osiguranje**

(članak 5. Statuta ACTRIS ERIC-a)

1. ACTRIS ERIC odgovara za svoje dugove.

2. Financijska odgovornost članova, stalnih promatrača i promatrača za dugove ACTRIS ERIC-a ograničena je na njihove godišnje doprinose ACTRIS ERIC-u.

3. ACTRIS ERIC mora poduzeti odgovarajuće mjere osiguranja za pokriće rizika specifičnih za uspostavu i rad ACTRIS ERIC-a.

6. **Politika pristupa za korisnike**

(članak 6. Statuta ACTRIS ERIC-a)

1. ACTRIS ERIC osigurava učinkovit pristup podacima, alatima i uslugama. Prioriteti se na nediskriminirajući način određuju na temelju znanstvenih zasluga, tehničke izvedivosti i/ili drugih odgovarajućih kriterija relevantnih za cilj ACTRIS-a.

2. Pristup se temelji na načelima otvorenog pristupa u skladu s kriterijima, postupcima i modalitetima utvrđenima u politici postupanja s podacima ACTRIS ERIC-a te dokumentima o politici o pristupu i uslugama koje odobri Glavna skupština. Postupci i kriteriji vrednovanja objavljuju se na internetskim stranicama ACTRIS ERIC-a. ACTRIS ERIC korisnicima pruža smjernice, među ostalim putem svojeg internetskog portala, kako bi se olakšao pristup podacima, alatima i uslugama.

7. **Politika evaluacije**

(članak 7. Statuta ACTRIS ERIC-a)

Aktivnosti ACTRIS ERIC-a svake godine ocjenjuje Savjetodavni odbor za znanost i inovacije. Usto, usluge i rad ACTRIS-a te upravljanje ACTRIS-om najmanje svakih pet godina ocjenjuju neovisni vanjski ocjenjivači, koji ne smiju biti članovi Savjetodavnog odbora za znanost i inovacije, a koje imenuje Glavna skupština i koji joj podnose izvješća.

8. **Politika širenja podataka**

(članak 8. Statuta ACTRIS ERIC-a)

1. ACTRIS ERIC promiče otvorenu znanost i inovacije te potiče korisnike da svoje rezultate učine javno dostupnima. Upotreba podataka, usluga i infrastrukture ACTRIS-a mora se navesti u publikacijama i u svim drugim dokumentima. Više pojedinosti nalazi se u internim pravilima ACTRIS ERIC-a.

2. ACTRIS ERIC do ciljnih skupina dopire putem više kanala, kao što su internetski portal, društvene mreže, bilteni, radionice, sudjelovanje na konferencijama te članci u časopisima i dnevnim novinama.

9. **Politika zaštite prava intelektualnog vlasništva**

(članak 9. Statuta ACTRIS ERIC-a)

1. U skladu s uvjetima ugovora između ACTRIS ERIC-a i korisnika, prava intelektualnog vlasništva koja su korisnici stvorili, stekli ili razvili u vlasništvu su tih korisnika.

2. Podaci ACTRIS-a, kao i prava intelektualnog vlasništva i drugo znanje koje se stvara i razvija u okviru ACTRIS-a, pripadaju subjektu ili osobi koja ih je stvorila. Pružatelji podataka ACTRIS-a odobravaju upotrebu podataka ACTRIS ERIC-u u skladu s uvjetima utvrđenima u politici postupanja s podacima ACTRIS-a te dokumentima o politici o pristupu i uslugama.

3. Podaci ACTRIS-a moraju biti dostupni u skladu s načelima otvorene znanosti i otvorenog pristupa, koja su detaljnije utvrđena u internim pravilima.

10. **Politika zapošljavanja**

(članak 10. Statuta ACTRIS ERIC-a)

1. Na politiku zapošljavanja ACTRIS ERIC-a primjenjuju se zakoni zemlje u kojoj je zaposleno osoblje.

2. Postupci odabira kandidata za radna mjesta, zapošljavanje i radni odnosi u ACTRIS ERIC-u moraju biti transparentni, nediskriminirajući i u skladu s načelima jednakih prilika. Detaljna pravila za zapošljavanje osoblja utvrđuju se internim pravilima.

11. **Politika javne nabave**

(članak 11. Statuta ACTRIS ERIC-a)

ACTRIS ERIC odnosi se prema natjecateljima i ponudama jednako i bez diskriminacije, bez obzira na to imaju li sjedište u Europskoj uniji. U okviru politike javne nabave ACTRIS ERIC-a poštuju se načela transparentnosti, nediskriminacije i tržišnog natjecanja. Detaljna pravila o postupcima i kriterijima javne nabave utvrđuju se internim pravilima.